

"Başka dinlerin bazı efradları gibi ruhbanları taklit için burhanı bırakmıyoruz." cümlesini izah eder misiniz? Ruhbanlık ne demektir?

"Hâsıl-ı kelâm: Biz Kur'ân şakirtleri olan Müslümanlar, burhana tâbi oluyoruz, akıl ve fikir ve kalbimizle hakaik-i imaniyeye giriyoruz. Başka dinlerin bazı efradları gibi ruhbanları taklit için burhanı bırakmıyoruz. Onun için akıl ve ilim ve fen hükmettiği istikbalde, elbette burhan-ı aklîye istinat eden ve bütün hükümlerini akla tespit ettiren Kur'ân hükmedecek."(1)

"Ruhbanlık" kavramıyla, Katolik ve Ortadoks kiliselerinde kutsal adanmışlar sınıfını oluşturan üyelerin bütünü (*Hristiyan din adamları*) anlatılır.(2)

Hristiyanlar, dinlerine delil ile değil taklit ile bağlıdırlar. Taklit ettikleri sınıf da **"ruhbanlık"** sınıfıdır. Yani din adamlarına koşulsuz ve sorgusuz bir şekilde inanıyorlar ki bunun diğer bir adı da dogmatizmdir.

Hristiyanlıkta din adamları, insanların günahlarını bağışlamaya, insanları dine kabul etmeye veya dinden çıkarmaya yetkili olarak kabul edilir. Oysa bu inanış İslam dininde Allah'a şirk koşmakla eşdeğerdir.

İslam dininde böyle bir zümre böyle bir statü böyle bir taklit ve taklit edilme durumu söz konusu değildir. İslam akla ve delile değer verir ve insanları da akletmeye ve delile tabi olmaya davet eder. İslam'da en büyük delil Kur'an ve sünnettir, sonra bunlardan istifade eden alimlerin kabul görmüş içtihat ve değerlendirmeleridir. İslam dininde alimler ile normal insanlar arasında bir statü farkı bulunmaz, sadece ilme değer verilir. Alimlerin değeri de ilim sahibi olmalarından dolayıdır, yoksa ayrı bir manevi otorite ya da ruhbanlık söz konusu değildir...

Dipnotlar:

(1) bk. [Hutbe-i Şamiye](#).

(2) bk. *İslamiyet-Hristiyanlık Kavramları Sözlüğü*, II/640.